

THE VOICE OF KIDS

Onderzoek

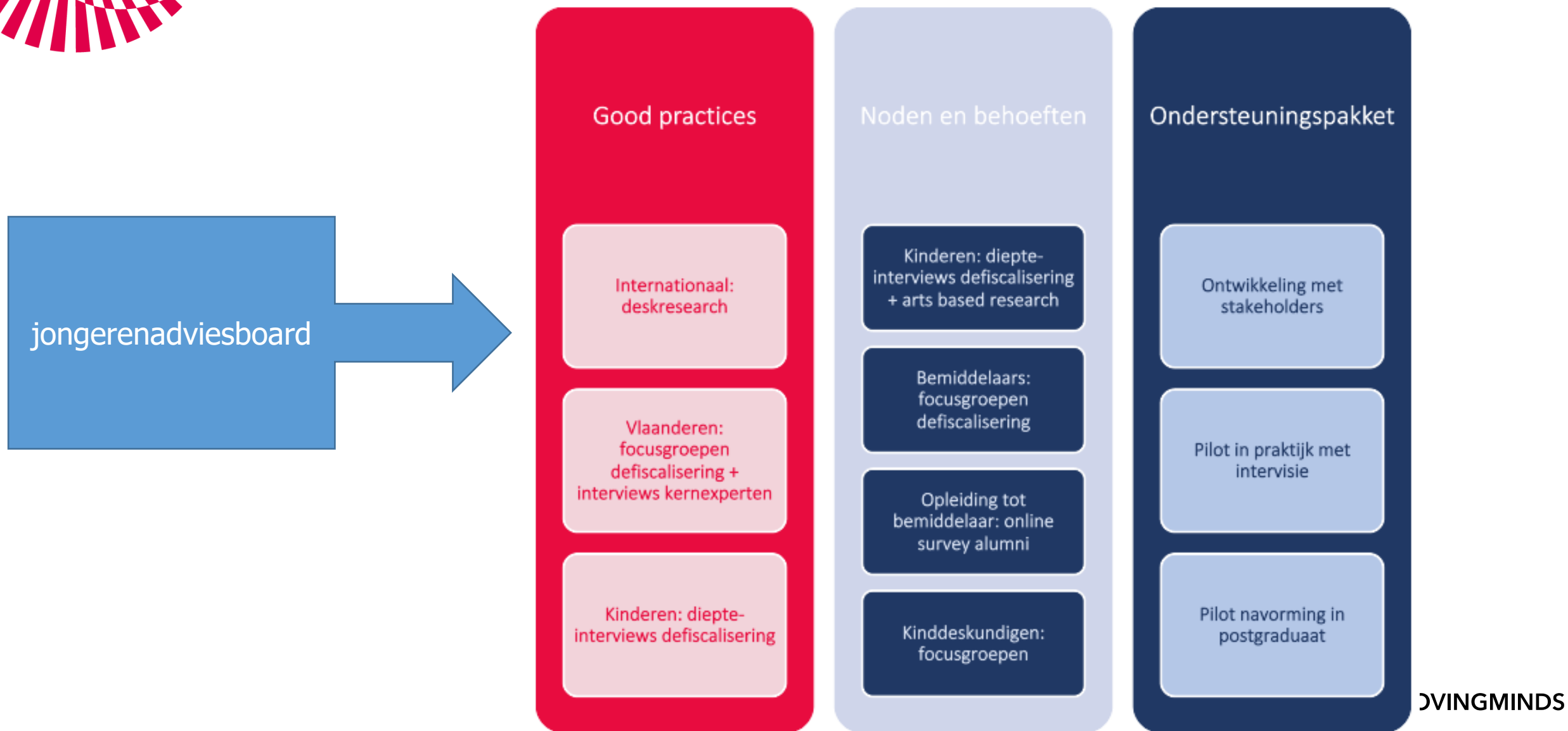
Het algemene doel is nagaan **hoe** we de stem van het kind **maximaal een plek kunnen geven** in de scheidings- en/ of ouderschapsbemiddeling van hun ouders.

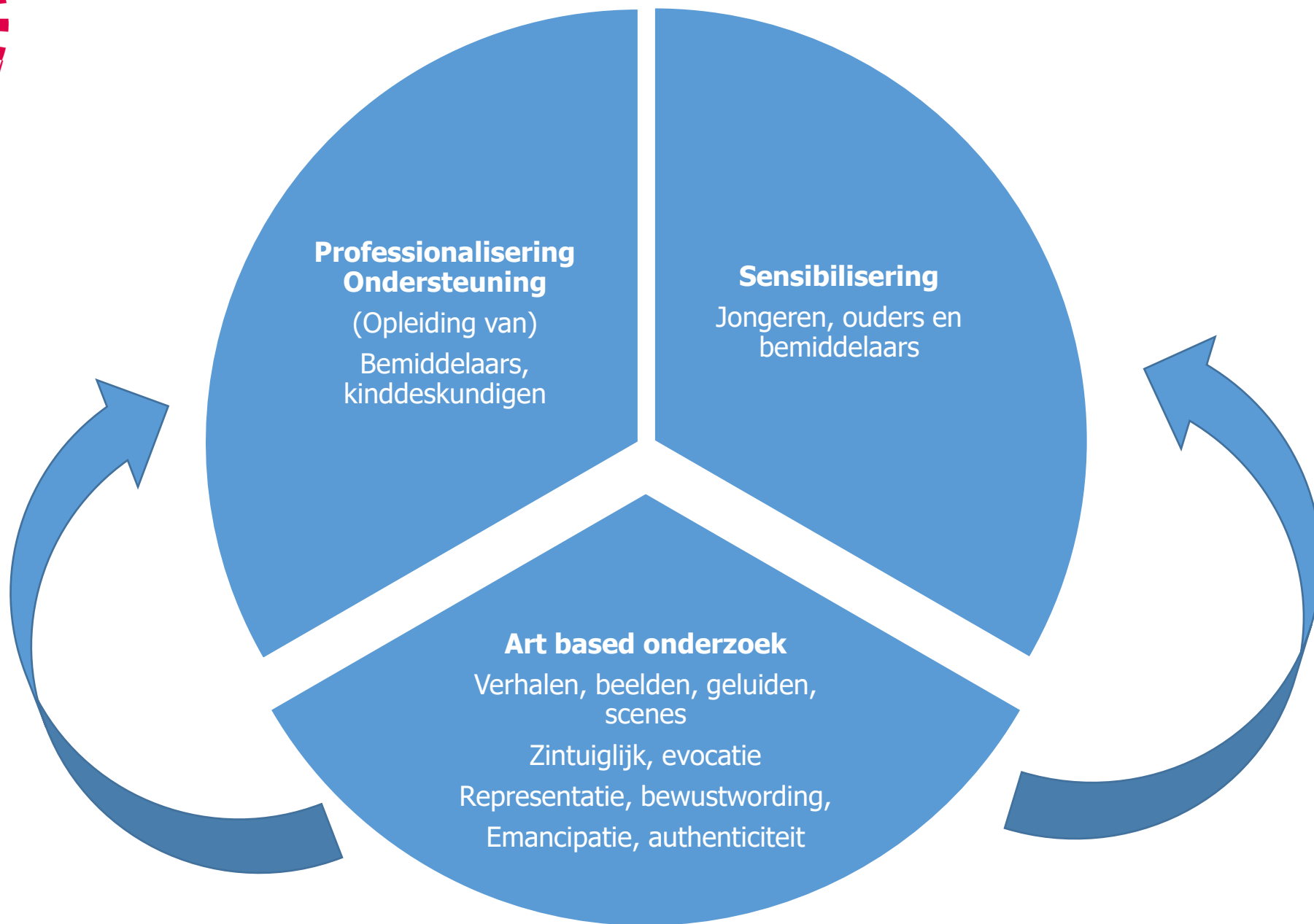
1. Huidige praktijk en good practices in kaart gebracht (vragenlijst, interviews en focusgroepen AJ 20-21)
2. Diepte-interviews met kinderen, jongeren, jongvolwassenen (AJ 21-22)
 - **Wat** zijn de percepties, ervaringen van kinderen/jongeren met scheidings- en ouderschapsbemiddeling?
 - **Op welke manier** willen kinderen/jongeren betrokken worden in het bemiddelingsproces van hun ouders?

3. **Hoe** kunnen we de inbreng van kinderen/jongeren vertalen naar een zinvol format/medium dat de familiaal bemiddelaar kan inspireren en in zijn praktijk kan hanteren? (AJ 23-25)

PWO : Onderzoeksvragen- methode

#MOVINGMINDS

Het arts-based research continuum

Kunst en onderzoek kunnen op verschillende manieren samengebracht worden.

In de literatuur worden er verscheidene types van arts-based research onderscheiden. Dit weerspiegelt zich in het gebruik van diverse termen die allen onder het paraplu-begrip arts-based research geplaatst kunnen worden, denk maar aan arts-informed research, arts-informing research, artistic inquiry, arts-related research, art in/as research, research about art...

Aan de hand van het methodologisch kader uitgewerkt door het internationaal consortium ABR (Gerber et al. 2020) stonden we stil bij onze eigen positie als onderzoeker binnen het bredere arts-based landschap. Uit deze oefening werd duidelijk dat ook binnen ons netwerk onderzoekers verschillende posities innamen.

Zo waren er heel wat deelnemers die aangaven vooral bezig te zijn met '**arts-related research**' en '**arts-informed research**'. Binnen het kunstgerelateerd en kunstgeïnformeerd onderzoek wordt kunst gebruikt om bepaalde aspecten van de data van onderzoeksdeelnemers en/of de onderzoeksresultaten te verduidelijken of wordt het binnen een kwalitatieve onderzoekscyclus ingebracht om het bestaande arsenaal aan kwalitatieve methoden (interview, focusgroepen, observaties) uit te breiden. We zien dat arts-based onderzoek vooral de laatste twee decennia meer en meer de aandacht is gaan trekken van kwalitatieve onderzoekers. Als een kwalitatieve onderzoeksbenadering ligt het enerzijds in lijn met andere kwalitatieve tradities zoals etnografie, actie-onderzoek, fenomenologie en narratief onderzoek. Anderzijds probeert men via arts-based onderzoek bepaalde discussies over het dominante discours in onderzoek te doorbreken. Heel wat deelnemers van het netwerk geven dan ook aan dat ze arts-based methoden vooral inzetten om de talige en tekstuele focus in onderzoek te doorbreken.

Een minderheid van de deelnemers situeert zijn/haar onderzoek als een doorgedreven vorm van '**arts-based practice**' waarbij het artistieke proces systematisch ingezet worden in alle fasen van het onderzoek, van het genereren van data tot analyseren, interpreteren en representeren van onderzoek. In deze vorm van ABR staat het inzetten van het eigen creatieve proces van de onderzoeker centraal. Het zal dan ook niet verbazen dat dit type onderzoek vaak, maar niet altijd, uitgevoerd wordt door personen die toch wel een of andere kunstopleiding hebben gevolgd. Het maken van kunst is hier tegelijkertijd ook het voeren van onderzoek. Beide

ART BASED RESEARCH

“research that uses the arts, in the broadest sense, to explore, understand and represent human action and experience” (Savin-Baden & Wimpenny, 2014, p. 1).

Op kunst gebaseerde praktijken als onderzoeksmethode of een benadering van onderzoek die met kunst bepaalde aspecten van de wereld om ons heen in beeld wil brengen

❑ Kunst in onderzoek

- in één of meerdere fasen van het onderzoeksproces (Leavy, 2015)
 - Om data te verzamelen; data te analyseren; reacties van een publiek uit te lokken; om onderzoek te evalueren (Austin & Forinash, 2009)
- een vorm van onderzoek dat beïnvloed is door, maar niet gebaseerd is op kunst

❑ 2 centrale vragen:

- Hoe kan kunst ons onderzoeksproces informeren? (*de weg naar antwoorden op onze onderzoeksvragen*)
- Hoe kan kunst de representatie van het onderzoek informeren? (*via welke kunsttaal kunnen we de ver-taling maken*)

We doen dit omdat

- we geloven dat in de **kruisbestuiving tussen kunst en wetenschap** een rijke taal ligt voor jongeren om hun authentieke verhaal te kunnen ver-beelden.
- we “**door kunst kunnen raken en geraakt worden**”: een taal die gebruikmaakt van: woorden (zoals poëzie), maar ook klanken, beelden of bewegingen ons kunnen raken (De Vos et al, 2018, p27).
- in de taal van kunsten is er plaats voor **gevoel en affecten**.
- dit kan **vele vormen** aannemen; via muziek, theater (scenes), dans, beeldende kunst (artefacten) en audiovisuele media*.
- Via deze praktijken willen we de **ervaring onderzoeken** van zowel jongeren als betrokken onderzoekers en zo tot **nieuwe inzichten** komen.
- We kennis en inzichten willen inzetten **ter verbetering van de praktijk** (o.a. daarom is ABR zeer geschikt voor praktijkgericht onderzoek)
- *Wat **bedoelen we** als we zeggen dat we Art-Based-Research doen?*

Hoe?

- In de ruime zin: **kunstzinnige en creatieve manieren** van werken en onderzoek begeleiden/doen
- Aanpak = **samen** kiezen-> onderzoeker én betrokkenen
- Manieren: talrijke input over deze kwestie (o.a. rond validiteit)
 - Doen de bevindingen recht aan de onderzochte situatie (*ipv zijn de bevindingen een goede weergave van de feitelijkheden*)?
 - Want ABR biedt nl. ook ruimte voor subjectieve beleving, emoties en neemt zorgen van mensen serieus.
 - Authenticiteit wordt zo een belangrijk onderdeel van validiteit, het moet **resoneren**.
- Zoeken naar **evocatieve manieren**:
 - Welke taal, kunstvorm is passend gezien de onderzoeksvraag / doelgroep?
 - Hoe kunnen we de inhoud van het onderzochte zo goed mogelijk in die kunstvorm tot uitdrukking laten komen?
- Vraagt **voortdurende reflectie** van de onderzoeker: onderzoekende en kritische houding
- Met kunstenaars, experts binnen de disciplines

Voorbeelden van praktijken

ter illustratie

Via voicing: stem geven aan onderdrukte of minderheidsgroepen

- **Storytelling:** manier om mensen een stem te geven en te empoweren
 - Brengt de subjectieve beleving in beeld
 - De onderzoeker stuurt niet
 - Speelt een rol in proces van zelfherkenning (essentiële stap in het overwinnen van moeilijke perioden in het leven (Leavy 2015)).
- **Muzikale 'lenzen'**
 - Je kan op zoek naar een bredere, meer gelaagde, metaforische betekenisverlening (Bakan, 2013; Bressler, 2008; Neilsen, 2008)

Voorbeelden van praktijken

- **Participatief theater:** transformatief leren - proces dat nodig is om naast het veranderen van structuren aandacht te hebben voor het gedrag van alle betrokkenen die met de structuren te maken hebben
 - **Forumtheater:** o.a. geschikt voor situaties waar het gaat om machtsverschillen en het vergroten van zeggenschap van kwetsbare partijen
 - Methode: casus bepalen – participatieve voorstelling + reflectie – verwerken van inzichten (o.l.v. theatertrainer)
- **Dans:** vertrouwen op lichaam als bron van info (dataverzameling, analyse en interpretatie)
- **Beeldende kunst:** laat ons zien hoe de wereld is of hoe je deze kunt zien en biedt nieuwe en wellicht onbekende interpretaties op onszelf en omringende wereld

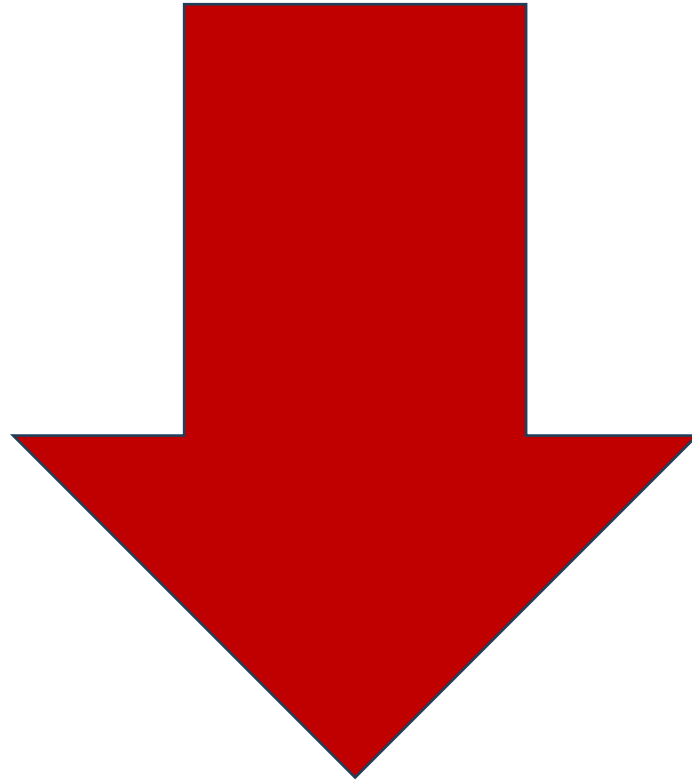

*“Het vertellen van verhalen onthult betekenis, zonder de fout te
begaan die betekenis vast te leggen”.*

Hannah Arendt

Voorbeelden van onze praktijken

“Aan de kinderen onderweg”

Een ingesproken verhaal van Lies (19jaar)

Een persoonlijke, poëtische reflectie over opgroeien tussen twee huizen na een scheiding. Over wisselstress, het onderweg zijn als levenshouding en de zoektocht naar thuiskomen met een verschuivend eindpunt. **Een stem voor en van enkele kinderen onderweg.** Over dat wat vaak niet gezien wordt.

#MOVINGMINDS

HET 'HUIS' IN MIJ

Artistieke workshop voor studenten met gescheiden ouders
 CAMPUS DIEPENBEEK 2 DECEMBER
 Check QR voor meer info + contact + inschrijving

Workshop De STEM van kinderen

HET ONDERZOEK
 We kijken in het onderzoek naar goede voorbeelden (nationaal en internationaal) voor het betrekken van kinderen in bemiddeling. Vertrekpunt vanuit de behoeften en randvoorwaarden van kinderen, bemiddelaars en andere professionals. Uiteindelijk willen we dit vertalen naar een 'ondersteuningspakket' dat alle partijen helpt tijdens het bemiddelingsproces.

Doorheen het onderzoekproces kiezen we voor kunst als één van de onderzoeksmethoden, om data te verzamelen, om data te analyseren, om bevindingen van een onderzoek te representeren en om reacties van publiek uit te lokken. Omdat we geloven dat in de kunstbesturing tussen kunst en wetenschap een rijke taal ligt voor jongeren om hun authentieke verhaal te kunnen vertellen.

THE VOICE OF KIDS

WE ZOEKEN KINDEREN (10-18 JAAR) VAN GESCHIEDEN OUDERS VOOR EEN ARTISTIEK WORKSHOP OP 18 DECEMBER.

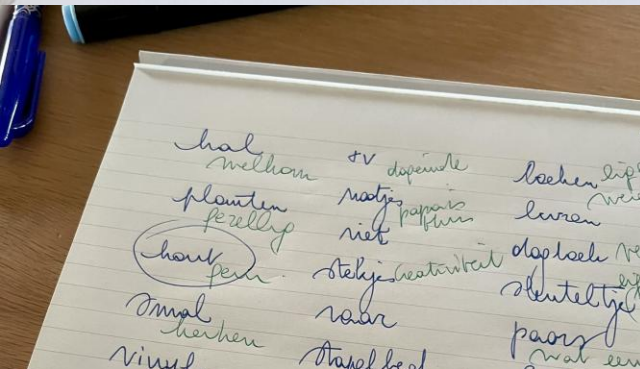
Hoe kunnen we de stem van kinderen in scheidings- en ouderschapsbemiddeling MAXIMALISEREN? is de centrale vraag van dit praktijkonderzoek. In deze fase van het onderzoek brengen we STEM van de jongeren binnen: tijdens een creatieve workshop vertalen we met jou wat werkt, wat niet en wat wel zou kunnen werken kinderen en jongeren te betrekken in het scheidingsproces van de ouder (materieel, aanpak, gespreksvormen, voorvallen...). Het materiaal dat we mee aan de slag gaan in deze sessie is tekstueel, de centrale vraag op tafel ligt is: "Wie of wat kan helpen zijn voor kinderen doorheen het proces?"

- Het maakt niet uit hoe lang je ouders gescheiden zijn.
- Je moet niet creatief aangelegd zijn om mee te doen (maar we hebben om iets te maken).
- De workshop is gratis en na 3 uur ga je met een persoonlijke creatie naar huis.

Wees welkom!

PLACE HAL 5
 samen met Veerle van LAP.LAB
 Diestsesteenweg 104
 Kessel-Lo

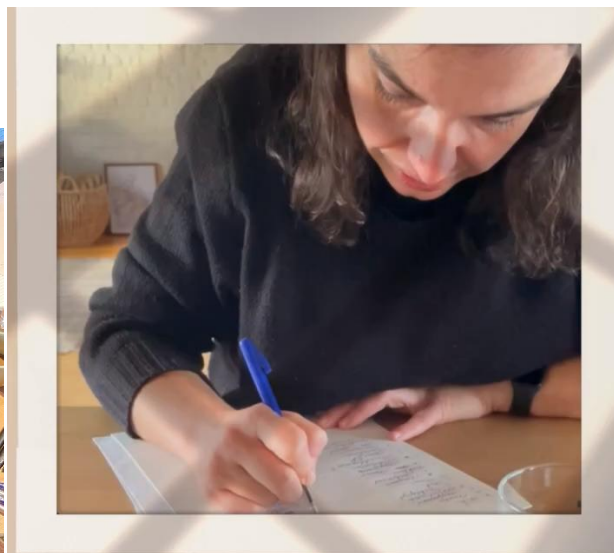
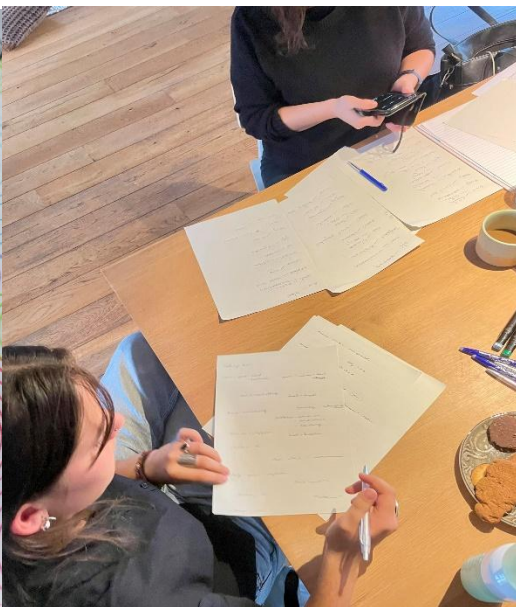
DATE & TIME
WOE 18 DEC 2024
 14.00 - 17.00

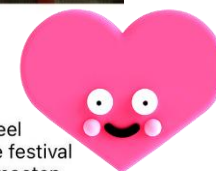
Diepte-interviews → audioverhaal

Lies Thys van den Audenaerde

90 2

dsopodcastfestival 🎧 Hoor je dat? Het Podcastfestival van De Standaard is officieel begonnen! Deze eerste dag van het fijnste festival van het jaar biedt alles wat professionals moeten weten over podcasts maken. Een dag tjokvol inspiratie met boeiende talks, nieuwe ideeën en live

Created with
Magisto

Co-creatie met studenten Creative Media Management (UCLL)

3,5 weken voltijds met 9 studenten voor valorisatie (maart)

#MOVINGMINDS

INHOUDSTABEL

- **Concurrentieanalyse**
- **Logo**
- **Flowchart**
- **Aanbevelingen**
- **Informatiebrief**
- **Kanalen**
- **Instagram**
- **Poster**

PROCESMAP

CONCURRENTIEANALYSE

Doelgroep

Wat is eigen aan de doelgroep?

Kinderen

Scheidingssituatie

Ouders & bemiddelaars

Hoe serviceret de concurrentie de doelgroep?

Kleurrijke en herkenbare content

Conclusie

Wat wil de doelgroep?
Gehoord worden

Wat doen we wat ze in het buitenland goed doen?
Zetten het kind centraal

Kleur

Speelsheid

Veel visuals

Interviews met kinderen

Best cases

Voorbeeld van de concurrent

Stem van het kind centraal

Wetenschappelijk onderbouwd

Huidige VOK

CONCURRENTIEANALYSE

Conclusie

- **Meer kleurgebruik = aantrekkelijker**
- **Kinderen gebruiken in content/ reclame
(Kind centraal zetten)**
- **Design en informatie speelser overbrengen**

Projectbeeld - collage: Voice of Kids

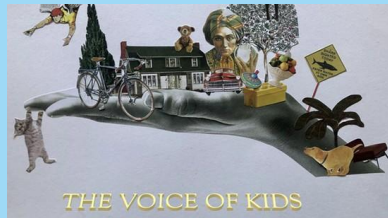

LOGO

KLEURRIJK

KLASSIEK

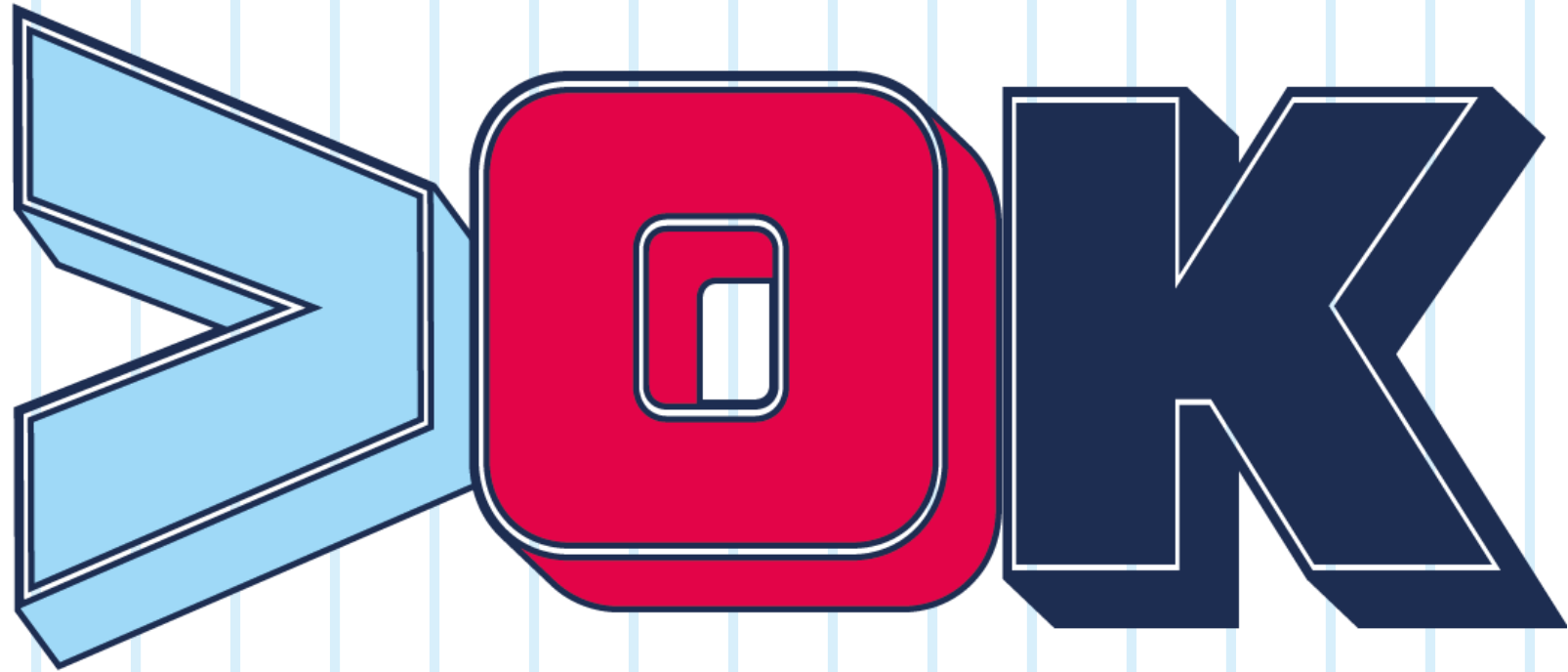

The New York Times

WEINIG KLEUR

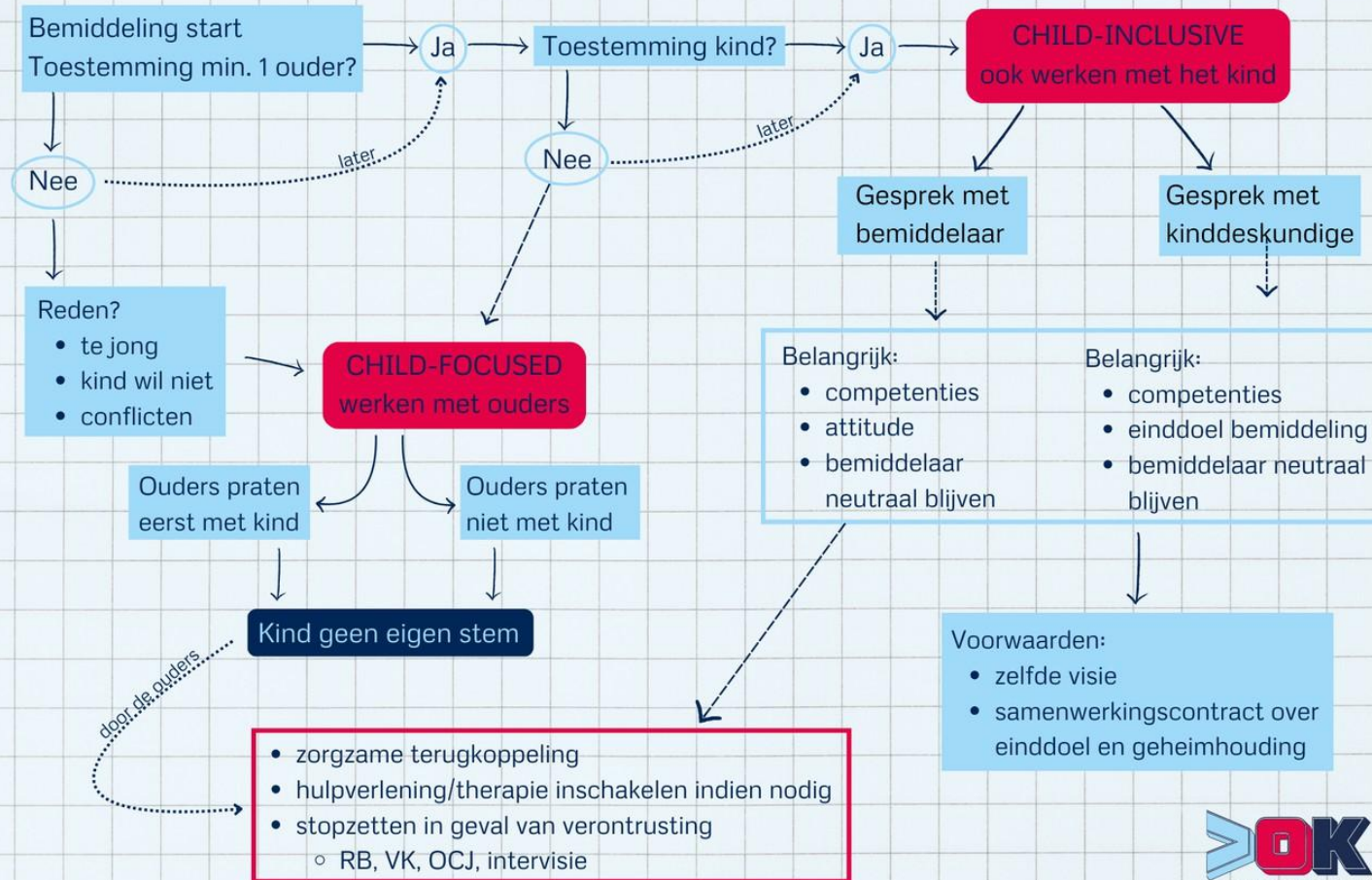
EIGENTIJD

THE VOICE OF KIDS

FLOWCHART

DE STEM VAN HET KIND IN BEMIDDELING

10 aanbevelingen

om jullie stem, van kinderen en jongeren, te versterken

Jouw stem telt!

Alle kinderen hebben hoorrecht in de ouderschaps- en scheidingsbemiddeling van hun ouders. Belangrijk is dat jij je daar goed bij voelt.

Juiste kennis

De bemiddelaar die met jou praat, heeft de juiste kennis, attitude en vaardigheden om met kinderen en jongeren te praten. Ze helpen je om je gedachten en gevoelens te delen.

Opleiding

Wie jou helpt, is daarvoor opgeleid onder het wakend oog van de overheid (dus ook blijvend bijleren).

Extra hulp

In sommige situaties kan extra hulp nodig zijn om jou te beschermen. Soms wordt er geen informatie gedeeld met de ouders om het kind te beschermen. Bij complexe scheidingen kan een onafhankelijke professional het gesprek met het kind voeren. Het doel is altijd de veiligheid en het welzijn van het kind.

Voor iedereen

Elk kind heeft het recht om te vertellen hoe het zich voelt bij een scheiding. Geld mag daarbij geen probleem zijn. Daarom kunnen er oplossingen komen, zoals gratis gesprekken of hulp van de overheid, zodat elk kind een stem krijgt.

Blijf kind!

Je mag vertellen wat je voelt of denkt, maar je hoeft geen problemen op te lossen of keuzes te maken voor je ouders.

Jouw eigen keuze

Je hebt recht op informatie, zo weet je hoe alles werkt. Je kan zelf kiezen of je wil meedoen, wat je zegt, blijft vertrouwelijk en je mag iemand meenemen voor steun.

Veilig

Professionals hebben beroepsgeheim. Dit betekent dat alles wat je deelt geheim blijft, tenzij je zelf toestemming geeft om dit te delen.

Jij vertelt, wij luisteren

Spreeken met jou betekent dat we echt naar je luisteren en je de tijd geven om te vertellen wat je denkt en voelt. We zorgen ervoor dat je weet wat er met je woorden gebeurt, zodat jij je gehoord voelt.

Hoe jij het wilt

Als je praat over je gevoelens, kan dat op verschillende manieren. Jongere kinderen willen graag tekenen of spelen, oudere kinderen praten soms liever.

10 aanbevelingen

om jullie stem, van kinderen en jongeren, te versterken

Jouw stem telt!

Alle kinderen hebben hoorrecht in de ouderschaps- en scheidingsbemiddeling van hun ouders. Belangrijk is dat jij je daar goed bij voelt.

Juiste kennis

De bemiddelaar die met jou praat, heeft de juiste kennis, attitude en vaardigheden om te spreken met kinderen en jongeren. Ze helpen je om je gedachten en gevoelens te delen.

Opleiding

Wie jou helpt, is daarvoor opgeleid. Erkende bemiddelaars moeten zich blijvend bijscholen, onder het wakend oog van de overheid.

Extra hulp

In sommige situaties kan extra hulp nodig zijn om jou te beschermen. Soms wordt er geen informatie gedeeld met de ouders om het kind te beschermen. Bij complexe scheidingen kan een onafhankelijke professional het gesprek met het kind voeren. Het doel is altijd de veiligheid en het welzijn van het kind waarborgen.

Voor iedereen

Elk kind heeft recht op informatie en mag vertellen hoe het zich voelt bij een scheiding. Geld mag daarbij geen probleem zijn. Daarom zoeken we naar oplossingen, zoals gratis gesprekken of hulp van de overheid, zodat elk kind een stem krijgt.

Blijf kind!

Je mag vertellen wat je voelt of denkt, maar je hoeft geen problemen op te lossen of keuzes te maken voor je ouders.

Jouw eigen keuze

Je hebt recht op informatie, zo weet je hoe alles werkt. Je kan zelf kiezen of je wil meedoen, wat je zegt, blijft vertrouwelijk en je mag iemand meenemen voor steun.

Veilig

Professionals hebben beroepsgeheim. Dit betekent dat alles wat je deelt geheim blijft, tenzij jij zelf toestemming geeft om dit te delen.

Jij vertelt, wij luisteren

Spreeken met jou betekent dat we echt naar je luisteren en je de tijd geven om te vertellen wat je denkt en voelt. We zorgen ervoor dat je weet wat er met je woorden gebeurt, zodat jij je gehoord voelt.

Hoe jij het wilt

Als je praat over je gedachten en gevoelens, kan dat op verschillende manieren. Jonge kinderen vinden het vaak fijn om te tekenen of te spelen, jongeren kiezen soms graag een andere manier die bij hen past om over hun ervaringen te vertellen.

INFORMATIEBRIEF

HALLO,

Ik bezorg je deze brief omdat ik binnenkort samen met je ouders in gesprek ga om enkele dingen te bespreken rond hun scheiding.

Ik stel mezelf even voor:

Ik ben bemiddelaar in familiezaken. Dat wil zeggen dat ik je ouders help om samen oplossingen te vinden en afspraken te maken over hoe ze alles zullen regelen in hun scheiding. Bijvoorbeeld wanneer jij bij de ene of de andere ouder zal wonen of op bezoek gaan, hoe ze hun geld zullen verdelen en nog veel meer.

Deze bemiddeling is niet alleen belangrijk voor jouw ouders, maar ook op jou. Daarom wil ik je via deze brief laten weten dat ik ook naar jouw verhaal wil luisteren, als jij dat wil. Zo weet ik wat jij belangrijk vindt.

Jij kan jouw mening over de situatie op twee manieren geven:

1) Je kan zelf praten met je ouders om hen te laten weten wat jij van de situatie vindt (= direct horen)

Als je dat wat moeilijk vindt, zijn er verschillende organisaties die jou hierbij kunnen helpen. Zij kunnen je helpen bij het voorbereiden van zo'n gesprek met je ouders, maar ze kunnen ook ondersteuning bieden tijdens het gesprek zelf. Je kan hiervoor bv. bij de volgende organisaties terecht:

- tZitemzo (<https://tzitemzo.be/>)
- JAC (<https://www.caw.be/jac/>)
- CLB (<https://www.vrij CLB.be/>)
- Awel (<https://awel.be/>)
- Leerlingenbegeleiders op school

2) Je kan ook in gesprek gaan met mij, de bemiddelaar in familiezaken of met iemand die ik aanduid om met jou te praten (= indirect horen)

Je hebt namelijk hoorrecht. Dit wil zeggen dat je het recht hebt om je mening te geven wanneer er beslissingen genomen worden over jou. Op die manier kan ik jouw mening meenemen in de gesprekken met jouw ouders.

Je kan mij laten weten dat je graag eens met mij wil praten op volgende manier: ...

- Je stuurt me een mailtje
- Je stuurt een berichtje
- Ik bel je even op

Je hoeft niet bang te zijn dat alles wat je me vertelt, doorverteld wordt. Als je mij dingen wil vertellen waarvan je liever niet hebt dat ik die aan je ouders vertel, kan je mij dat zeggen. Alleen als je in gevaar zou zijn, kan ik dit niet verzwijgen voor je ouders.

Wanneer je ook graag een steunfiguur bij ons gesprek hebt, misschien je juf, sportcoach, ... mag je mij dit zeker laten weten. Dan kijken we samen wat er mogelijk is.

Na afloop van de bemiddeling zal ik je ouders vragen om jou te vertellen wat er beslist werd over jou. Zo ben je op de hoogte!

Heb je nog vragen over kinderrechten, de wet, scheiding, bemiddeling, hoorrecht of andere rechten? Je kan hiervoor gratis en anoniem terecht bij tZitemzo.

GROETEN,

KANALEN

- **Tik Tok ➤ 12-22 jaar**
- **Instagram ➤ 14+ jaar**
- **Youtube Kids ➤ -13 jaar**
- **Youtube ➤ +13 jaar**

INSTAGRAM

SPREKEN MET HET KIND, NIET ENKEL HOREN

>>> EEN GOED GESPREK
MET EEN KIND VRAAGT
TIJD EN VERTROUWEN.

>>> HET MAG GEEN VERHOOR
ZIJN, ZO VOELT HET KIND
ZICH VEILIG OM TE
SPREKEN.

>>> ZOALS BIJVOORBEELD;
EEN TEKENING, STRIP
OF VIDEO

INSTAGRAM

Wat is mediation?

Mediation is een gesprek waarbij ouders hulp krijgen om goede afspraken te maken.

Instagram

0
berichten

29
volgers

2
volgend

The Voice of Kids - Expertisecentrum Resilient People UCLL

Community

Wij willen jouw STEM maximaliseren!

💋 Scheiding? Jouw stem telt!

🎨 Tools die helpen

🇧🇪 In de knoop? Hier vind je al heel wat informatie!

🔗 [research-expertise.ucll.be/nl/voice-k...](https://research-expertise.ucll.be/nl/voice-kids)

Samenwerken

Workshops

Bemiddeling

Tips

Vragen

BERICHTEN

REELS

GETAGD

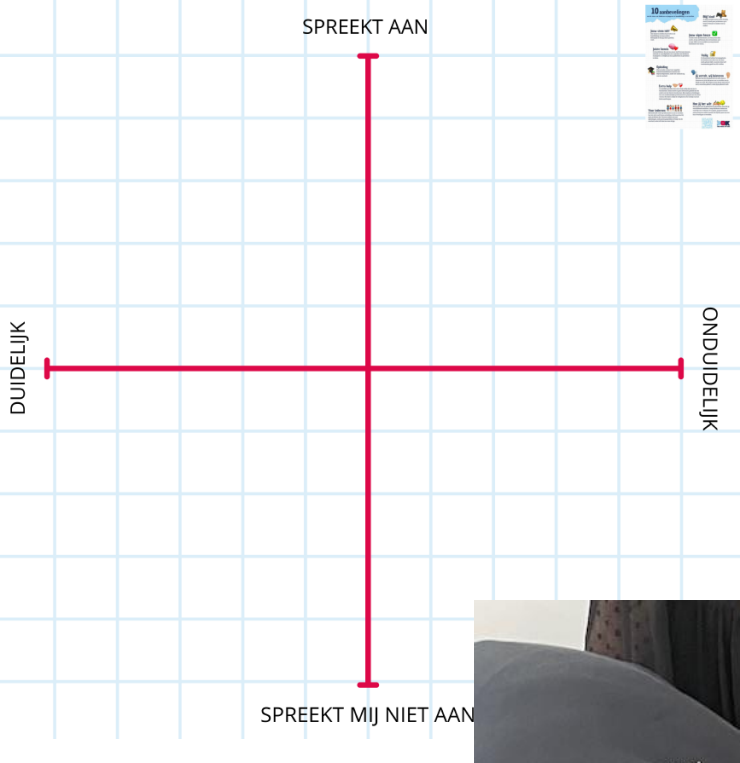
POSTER

JOUW STEM TELT... IN DE BEMIDDELING

JOUW STEM TELT OOK IN DE BEMIDDELING

Feedback op onze tools

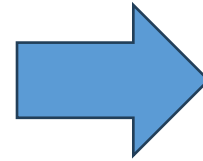
Studio 8 ALT Agency (5 studenten)

- Sensibiliseringsvideo rond rechten van tieners

Centrale muurschildering in, met Stad Leuven

- Artikels IVRK
- Adviezen van jongeren aan andere jongeren en ouders – interviews
- Workshop letterkunst #MOVINGMINDS

Werk van Hans, de letterkunstenaar, in Leuven

#MOVINGMINDS

Webpagina Voice of Kids / Teens

Het expertisecentrum **Resilient People** (Hogeschool UCLL) onderzoekt van september 2023 tot augustus 2025 hoe de stem van kinderen gemaximaliseerd kan worden in scheidings- en ouderschapsbemiddeling.

Dit praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek speelt in op de nood aan meer aandacht, methoden en handvaten om kinderen en jongeren een actieve rol te geven in scheidingsbemiddeling. Door kinderen niet alleen te bevragen, maar ook als mede-onderzoekers te betrekken, draagt het project bij aan een meer kindgerichte en participatieve aanpak binnen bemiddeling en hulpverlening.

We ontwikkelen concrete tools, aanbevelingen aan de hand van artistiek geïnspireerde werkvormen die kinderen en jongeren en hun ouders, bemiddelaars en professionals kunnen gebruiken om écht in gesprek te gaan met kinderen over wat voor hen belangrijk is. Zo krijgen kinderen niet alleen een stem, maar ook een plek om hun stem te laten horen.

centrum **Resilient People** een studiedag in Leuven. Tijdens deze dag deelden kinderen, jongeren en experts hun ideeën. De studiedag werd afgesloten met een gehandtekt manifest en een participatief kunstwerk, collectief tot stand gekomen naar Banu Cennetoğlu, met als basis geselecteerde artikelen uit het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Het kunstwerk, is een symbolisch gebaar dat de kloof toont tussen de universele waarden van mensenrechten en hun reële toepassing in de praktijk. Het is levendig, pas ze toe!

en materialen ook terugvinden om er zelf mee aan de slag te gaan:

DOWNLOADEN

DE STEM VAN HET KIND IN BEMIDDELING

Hoe kan je het kind een stem geven in de bemiddeling? Deze flowchart kan je helpen om de context in kaart te brengen. Vanuit het perspectief van de kinders en jongeren, inclusieve mediation als een gedragen normaliteit.

 FLOWCHART VOK.PDF

DOWNLOADEN

INFORMATIEBRIEVEN

Deze brieven kan je als bemiddelaar gebruiken om kinderen en jongeren te informeren op hun rechten en stem in de bemiddeling, de leeftijd van de kinderen.

Tijdens het onderzoek hebben kinderen en jongeren ook meegewerkt aan het opstellen van deze brieven.

We werken momenteel ook nog aan een informatiebrief voor kleuters.

 INFORMATIEBRIEF -12JAAR.PDF

DOWNLOADEN

 INFORMATIEBRIEF +12JAAR.PDF

DOWNLOADEN

10 AANBEVELINGEN

 10 AANBEVELINGEN VOOR JONGEREN

DOWNLOADEN

#MOVINGMINDS

Hoofdkenmerken van Art-Based Research als praktijkgericht onderzoek

Zie **ook vorige slides**

- Meer een onderzoeks**benadering** dan een **vastomlijnde** methode
- HET WARE: alle **kennis**bronnen moeten serieus genomen worden, kunst is er om de kennisbronnen te ontsluiten
= *Methodisch grondig*
- HET GOEDE: **ethiek**: kennis en inzichten (uit de wereld) opdoen, maar ze ook inzetten voor concrete verbetering in de PRAKTIJK (daarom ook participatief)
= *Ethisch verantwoord*
- HET SCHONE: **esthetica**: kunsten als niet-discursieve taal, gevoel, affect, geraakt worden, schoonheid

Deze 3 elementen gaan samen

Kwaliteitsdimensies (Pijlman)

Methodische grondigheid ABR:

1. **Praktische relevantie** (voor het werkveld, in en vanuit de beroepspraktijk en het betreffende beleid)

*Zie ook de **onderzoeksvragen** vanuit de nood.*

1. Kennis die bijdraagt aan oplossing probleem/vraag
2. Nauwe samenwerking tss **praktijk X onderzoek X onderwijs**

-> co-creatie = dan de voorwaarde
(living-labs, experimenteerruimte,...)

Aandachtsptn praktische relevantie

- **Meerstemmigheid**, meerdere perspectieven
 - risico dat de onderzoeker het eindverhaal bepaalt en de stem van de dlrs naar de achtergrond verdwijnt
- **Co-creatie** ≠ living labs
 - vraag: “wie speelt een ‘echte’ rol in de co-creatieproces”?
- **Participatie**: bij **toenemende participatie** is er vaak een **actievere bijdrage** aan het **veranderingsproces** zichtbaar. (Participatieschaal)
- **Levensechte experimenteerruimte**:
 - oefensituatie ≠ praktijk zelf
 - kunnen in verschillende varianten een plek krijgen in ABR

Kwaliteitsdimensies (Pijlman)

2. Methodisch grondigheid (het ware)

- 1.** Onderwerp adequaat in beeld brengen:
Valideren / geldigheid

Aandachtsptn, methodische houding

- **Validiteit:** bevindingen die geen recht doen aan onderzochte situatie
 - Verhalen zijn nooit simpelweg een weerspiegeling van een 'objectieve' werkelijkheid (maar je wilt ook wel de beleving binnenbrengen)
 - Verhalen als drager van betekenis, construct
 - NIET elk subjectief geconstrueerd verhaal is 'valide' (soms kan je het niet goed vatten in het verhaal)
 - Vb: foto's maken niet altijd inzichtelijk wat iemand bedoelt (=effect op validiteit), gevolg: bescheiden formuleren over bevindingen
 - Bevindingen moeten steunen op deugdelijke data (wees je bewust!)
- **Authenticiteit:**
 - Vertrouwen in onderzoeker – verhalen
 - Transparantie over onderdelen onderzoek
 - Uitgebreide beschrijving van opzet, dataverzameling, analyse, citaten, beschrijvingen , tekeningen
- **Generaliseerbaarheid:** kan je resultaten vertalen naar ander onderzoek?
 - Vertoont die situatie vergelijkende kenmerken als de onderzochte situatie?
 - Hoe zijn de resultaten dan relevant?
 - Welke inzichten zijn relevant voor andere situaties?

Kwaliteitsdimensies (Pijlman)

3. Ethisch verantwoord (het goede)

Voorbeeld: Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (Algra, Bbouter, Hol & Van Kreveld, 2018)

1. Eerlijkheid: geen ongefundeerde claims, correcte rapportering, bronnenvermelding, open over onzekerheidsmarges)
2. Zorgvuldigheid: gebruik van wetenschappelijke methoden rond onderwerp, uitvoering, verslaggeving en disseminatie
3. Transparantie: data zijn helder, ook de weg ernaar toe, argumentatie is helder en stappen ook
4. Onafhankelijkheid: geen overtuigingen van politieke of commerciële aard
5. Verantwoordelijkheid: niet opereren vanuit isolement en wetenschappelijk relevant onderzoek voeren

Aandachtsptn ethische verantwoording

- Wiens stem horen we eigenlijk?
 - als de inzet is om stem te geven aan een specifieke doelgroep, in hoeverre lukt dat dan?
- Rol onderzoeker: terugtrekken, vertellen, faciliteren, *minder* stappen zetten in proces van verzamelen, analyseren, interpreteren, (re)presenteren van verhalen
- Eigenaarschap: stem geven (maar bvb zelf niet in beeld komen)
 - Wie bepaalt wat er gedeeld mag worden? Op welke wijze?
 - Afspraken maken
 - Gevoelige kwesties
- Reflectie

Kwaliteitsdimensies (Pijlman)

4. Esthetische kwaliteit (het schone)

1. Leavy (2017) biedt kwaliteitsdimensies voor dit luik: kracht van vorm, esthetische kracht, persoonlijke handtekening (stem en stijl onderzoeker)
2. Daarom:
 - Evocatieve – onderzoekers
 - Welke taal, kunstvorm is passend gezien het onderzochte en de doelgroep?
 - Hoe kunnen we de inhoud zo goed mogelijk in die kunstvorm tot uitdrukking laten komen?
 - Ontvangers:
 - Resultaten moeten 'herkend' worden
 - **Sympatische**, brede **resonantie**, overstijgt individuele betekenisgeving
 - > Spreekt ook mensen aan die niet betrokken zijn bij onderzoek of thema

Aandachtsptn esthetische kwaliteit

- Onderzoek: zo dicht mogelijk bij ervaringen en gevoelens van de mensen, raken, in beweging zetten
- Bijdrage leveren aan verandering
- Zoeken naar levendige beschrijvingen die het onderzoek naar voren brengen
- Beelden en metaforen = onmisbaar
- Beeldende taal: aanschouwelijk maken
- Niet-verbale vormen: diepere impact (vaak)

Kwaliteitsdimensies (Pijlman)

5. Noodzaak van kritische reflectie:

Geen vast recept voor onderzoekende houding, voorwaarden:

1. Kritische houding
2. Voortdurende reflectie (onderzoeksvraag en methoden)
3. Aandacht voor betrokkenen en jouw eigen rol (onderzoeker)

De kwaliteitsdimensies ABR voor praktijkgericht onderzoek zoals hier beschreven worden relevant in onderlinge samenhang met elkaar, de onderzoekers en verschillende delen van het proces.

Onderdelen onderzoeksproces	Mogelijkheden en aandachtspunten
Onderzoeksopzet	- Niet altijd ABR in beschrijving van het onderzoek -> (Leavy) kan wel de basis versterken - Voorfase: vaak al een richting en gekoppeld aan expertise/voorkeuren onderzoekers (= niet persé erg) - Gebeurt meestal ook zonder goedkeuring opdrachtgevers, professionals, actoren
Dataverzameling	- Veel voorbeelden te vinden vanuit ABR - Verantwoorde wijze = Storytelling - Belang van goede voorbereiding (Muziek vb) - Verzamelen data (vb dans): nauwgezette voorbereiding, afstemming context (want de danser is geen onderzoeker) - Methodieken zijn vaak ook nieuw, vraagt aandacht (vb fotoverzameling en theater) - Participatieve aanpak (dus niet allen onderzoekers)
Data analyse	- Om verdere verdieping aan te brengen (H5 Dans) - Resultaat van analyse (H6 Visual Thinking Strategies) - Storytelling (verzamelen en analyse samen o.w.v. narratieve aspect) - Collectieve beleving (dans)

Onderdelen onderzoeksproces	
Presentatiefase	- Meestal één of meerder kunstvormen in deze fase - Gevarieerd (van schriftelijke presentatie tot fotovoorstellingen,...) - Soms een andere kunstvorm dan in het 'hoofdonderzoek' - Muziek, film = voor de hand liggende vormen - Onderzoeksrapportage mag uitdagend zijn - Vaak combinatie (schriftelijke rapportage, neerslag + andere vrije vorm) - Juist de uitdaging om hierin te durven stappen

Bronnen - doc

- Algra, K., Bouter, L., Hol, A. & Kreveld, J. van (2018). Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit. Geraadpleegd op <http://www.vsnu.nl>
- Coemans, S., Hannes, K., Siegesmund, R., Wang, Q. (X) Art –based Methods in Socially Engaged Research Practice: A classification Framework.
- De Vos, N., Kienemans, S., Van Heijst, P. (2019). *Arts-Based Research voor het sociaal domein. Op kunsten gebaseerd praktijkgericht onderzoek*. Bussum: Uitgeverij .Coutinho.
- Dewey, J. (2005). *Art as experience*. New York: The Penguin Group.
- Leavy, P. (2017). *Method meets art. Art-Based Research practice (second edition)*. New York/London: Guilford Press.
- Leavy, P. (2017). *Research design. Quantitative, qualitative, mixed methods, arts-based, and community-based participatory research approaches*. New York: Guilford Press.